

**Харківський національний технічний університет сільського
господарства імені Петра Василенка**

Кафедра культурних універсалій

Силабус

з дисципліни «Екскурсознавство та музейна практика»

на отримання ступеню вищої освіти «бакалавр»

за спеціальністю 242 «Туризм»

**Обсяг курсу – 5 кредитів (ECTS): 30 годин лекції, 30 годин –
практичні заняття, 90 – самостійна робота (4 семестр).**

**Викладач курсу – Шемаєв Сергій Олександрович, кандидат наук із
соціальних комунікацій, асистент кафедри культурних універсалій
(<http://new.khntusg.com.ua/staff/>)**

Опис дисципліни

**Пререквізити (базові знання необхідні для успішного опанування
компетентностями). Базові знання з дисциплін: «Історія української
культури», «Культурологія», «Всесвітня культура та мистецтво».**

**Постреквізити. Продовжують вивчення даного предмету наступні
дисципліни: «Соціокультурний сервіс», «Культурний туризм та
креативні індустрії».**

Мета курсу – надати знання з теорії екскурсійної справи та місця музейної практики в туристичній індустрії.

Завдання дисципліни – формування у студентів системного уявлення про теоретичні засади екскурсійної та музейної роботи; ознайомлення із сучасними методами, формами, засобами організації екскурсійної роботи; розкриття сучасної наукової класифікації музеїв; висвітлення музейної практики у контексті туризму; ознайомлення з атрактивними для туристів музейними екскурсіями.

У результаті вивчення курсу студенти повинні:

знати: загальні й особливі принципи та прийоми проведення екскурсій, привабливих для туристів; етапи підготовки екскурсій; види туристсько-екскурсійних організацій; традиційні та мультимедійні способи привертання, концентрації та переведення уваги туристів в екскурсійної діяльності; типи і профілі музеїв; особливості музейної практики провідних музеїв світу та України; природничо-екскурсійний потенціал екскурсійної діяльності в Україні.

уміти: визначати види екскурсій та розробляти ефективні стратегії проведення екскурсій; застосовувати комплекс мовних, психологічних, логічних, а також наглядних та інноваційних засобів впливу на екскурсантів; розробляти та організовувати екскурсію; визначати сучасні тенденції у провідних музеях світу та України.

Компетентності. Загальні компетентності: Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу. Здатність застосовувати теоретичні знання у практичних ситуаціях. Здатність генерувати нові ідеї. Здатність ефективно працювати в команді. **Професійні компетентності:** Здатність застосовувати теоретичні знання та практичні навички для підготовки та організації екскурсійної діяльності. Здатність застосовувати інноваційні підходи до розробки та проведення екскурсій.

Результати навчання. демонструвати володіння знаннями та практиками екскурсійної діяльності в туризмі; демонструвати знання

про особливості музейної практики у провідних музеях світу та України, мати готовність до проведення екскурсій на різну тематику.

Структура курсу

Лекції

Тема 1. Вступ. Поняття та завдання екскурсознавства – 2 год.

Тема 2. Розвиток екскурсійної діяльності в туризмі: історичний аспект – 2 год.

Тема 3. Принципи екскурсійної діяльності – 2 год.

Тема 4. Новітні підходи до екскурсійної діяльності – 2 год.

Тема 5. Технології підготовки екскурсії: основні етапи – 4 год.

Тема 6. Музейні установи в системі культури і туризму, класифікація – 4 год.

Тема 7. Видатні музеї України та світу – 6 год.

Тема 8. Особливості музейної практики у музеях Європи. – 4 год.

Тема 9. Музейно-екскурсійні засоби впливу на туристів – 2 год.

Тема 10. Професійна майстерність екскурсовода – 2 год.

Практичні (або семінарські) заняття.

Тема 1. Роль і місце екскурсійної діяльності в туризмі – 2 год.

Тема 2. Принципові засади екскурсійної діяльності – 2 год.

Тема 3. Поєднання різних форм в організації та проведенні екскурсій – 4 год.

Тема 4. Технологічні та методичні аспекти розроблення екскурсії – 6 год.

Тема 5. Музей як важливий об'єкт туристичної привабливості – 2 год.

Тема 6. Основні профілі музеїв: історичні, краєзнавчі, художні, меморіальні – 6 год.

Тема 7. Розробка природничо-ресурсного маршруту екскурсії – 8 год.

Політика курсу – жодні форми порушення академічної доброчесності (плагіат та інші форми нечесної роботи) не толеруються. У випадку таких подій – реагування відповідно до Положення про академічну доброчесність учасників освітнього процесу.

Система оцінювання – оцінювання проводиться за 100-бальною шкалою. Бали нараховуються за наступним співвідношенням: модуль 1– 30% семестрової оцінки; 2 – 30% семестрової оцінки; іспит – 40% семестрової оцінки.

Форми контролю знань, умінь та навичок студентів. Поточний контроль – у формі опитування, дискусій, виступів, крос-груп на семінарських заняттях. Рубіжний контроль – у формі тестування, презентацій. Підсумковий – у вигляді проекту екскурсії, іспит.

Політика виставлення оцінок (пропущені заняття, відпрацювання пропусків). Кожна оцінка виставляється відповідно до розроблених викладачем та заздалегідь оголошених студентам критеріїв, а також мотивується в індивідуальному порядку на вимогу студента. Пропущені заняття обов'язково мають бути відпрацьовані. Форму і час відпрацювання студент та викладач взаємоузгоджують. У випадку не відпрацювання студентом усіх передбачених занять, він до іспиту не допускається.

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

1. Бабарицтка В., Короткова А., Малиновська О. Екскурсознавство і музеєзнавство: навчальний посібник. Київ: Альтерпрес, 2007. 462 с.
2. Нездоймінов С. Г. Організація екскурсійних послуг: навчально-методичний посібник. Одеса: Астропринт, 2011. 216 с.
3. Федорченко В. К., Костюкова О.М., Дьорова Г.А., Олексійко М. М. Історія екскурсійної діяльності в Україні: навчальний посібник. Київ: Кондор, 2007. 166 с.
4. Якубовський В. І. Музеєзнавство: підручник. Кам'янець-Подільський: П. П. Мошак М. І., 2010. 352 с.

Інформаційні ресурси

Бібліотека ім. В.І. Вернадського: <http://www.nbuv.gov.ua>

Бібліотека ім. В.Г. Короленко: <http://korolenko.kharkov.com>

Бібліотека ХНТУСГ: <https://library.khntusg.com.ua>

Електронна бібліотека: <http://lib.meta.ua>

Музейний простір України: <http://www.ukrmuseum.org.ua>